

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

III. Quæ sit forma Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

Cæterùm si alia pars minùs notabilis, verbi gratia manus, pes, &c. tantummodò ablueretur; ut si infans in egressu ex utero materno manum vel pedem proferret, tunc si immineat aliquod vitæ periculum, baptizandum quidem esset; sed cum dissentiant inter se Doctores, utrum valeat eiusmodi Baptismus, docet S. Thomas loco citato & post illum Alexander Alensis p. 4. q. 17. memb. 3. & alii communiter, remoto postea infantis periculo Baptismus esse sub conditione repetendum. Addit Laymannus si præ sentiendum idem esse, si infans pelle adhuc illa, quam vocant secundinam, circumdatus, propter periculum baptizetur; cum à quibusdam dubicaretur an sit pars infantis quod etiam similiter dici debet, si soli capillia qua perfrunderentur: quamvis enim Sotus, Henriquez, Toletus, Vasques & alii apud eundem Laymannum supra existimant ad Baptismi validitatem id sufficere; quia tamen id certum non est, & alii Doctores contrarium sentiunt, idcirco tutius est in re tanti momenti Baptismus sub conditione repetere, cum nunquam satis tutò æternæ animæ salutem saluti, quæ ex hoc Sacramento pendet, consuli possit.

SECTIO III.

Quæ sit forma Baptismi.

Baptismi forma hæc est: *Ego te baptizo in nomine Patris & Filii, & Spiritus Sancti.* Quod constat ex Concilio Lateranensi cap. firmiter de Summa Trinitate, Florentino indecret. Eug. & Tridentino sess. 7. can. 4. Parte 2. cap. de Baptismo; additurque in Romano Catechismo formam illam à Christo Domino Apostolis ac toti Ecclesie traditam fuisse S. Matth. 28. his verbis; *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.*

In qua quidem forma exprimi debet primò actio ipsius ministri, ut docet S. Thomas: q. 66. 2. 3. Vnde Alexander

tertius cap. i. de Baptismo & eius effectu dicit quòd, *si quis puerum ter in aquam immerferit in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & non dixerit (Ego te baptizo) non est puer baptizatus.* Et in decreto sapius citato Eugenii post relatam formam, qua Græci in Baptisimi collatione utuntur quæ est eiusmodi: *Baptizetur vel Baptizatur servus Christi N. in nomine Patris, & Filii & Spiritus sancti:* dicitur Baptismum sub tali forma collatum, esse validum, quoniam in illa, *Exprimitur actus qui per ipsum exercetur ministrum, cum invocatione Sanctæ Trinitatis.*

Exprimi 2. debet persona baptizanda, ut significat idem S. Doctor supra; & constat tum ex citato cap. *si quis* tum ex præfato Catechismo Tridentino, & etiam ex ipso usu & præxi totius Ecclesiæ, quæ in forma Baptisimi personam baptizandam semper exprimere solet; tum denique ut ostendatur inter baptizantem & baptizatum esse debere distinctionem, aliumque esse qui baptizatur & alium qui baptizat, ut habetur cap. *Debitum* extra de Bapt. & eius effectu; proindeque neminem posse seipsum baptizare.

Exprimi 3. debet unitas divinitatis ut asserit S. Doctor supra; Vnde S. Hieronymus super cap. 4. ad Ephes. *Non baptizamus, inquit, in nominibus Patris & c. sed in uno nomine, quo intelligitur Deus & S. Aug. Lib. 3. contra Maxi. Arr. cap. 32. dicit conferri Baptismum In nomine, non in nominibus; quia hi tres unum sunt.*

Exprimi denique debet explicita & distincta prolatio & invocatio trium personarum sanctissimæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ut docet S. Thomas: art. 6. & constat tum ex citatis Christi Domini verbis, *Baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti,* tum ex Concilio Lateranensi cap. *firmiter*, tum ex epistola Zachariæ ad Bonifacium Episcopum quæ refertur cap. *in Synodo* de consecr. dist. 4. ubi dicitur quòd *si lotus in fonte Baptisimatæ quæ fuerit sine invocatione Trinitatis, perfectus Christianus non est, nisi in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti fuerit baptizatus.* Quod similiter ante illum docuerant S. Cypria-

nus epist. 63, ad Iubaianum, sanctus Leo Epist. 4. sanctus Augustinus loco proximè citato contra Maximinum, & plures alii.

Observat autem S. Doctor a. 5. ad 7 expressam Patris Filii & Spiritus sancti mentionem, & invocationem forma Baptismi esse ita necessariam, ut si quis alias vocem quamvis idem significantes adhiberet; ut si diceret in nomine Genitoris, & Geniti, & ab utroq; procedentis, Baptismum tamen minimè perficeret: quod etiam post illud docent plures alii quos citat Suares disp. 21. Sect. 4.

Dices Act. 8 referri quod nomine Christi baptizabatur viri ac mulieres; non ergo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.

Resp. 1. probabile esse (quod docet S. Thomas a. 2. ad 1.) Apostolos id ex speciali revelatione & dispensatione initio nascentis Ecclesiæ aliquando fecisse; ut nomine Christi, quod erat odiosum Iudæis atque gentilibus, honorabile redderetur.

Resp. 2. probabilius adhuc videri Apostolos non solum in solius Christi nomine baptizasse, cum nullus eorum quorum Patrum (ut observat Vasques disp. 143. c. 2.) Apostolis aut eorum discipulis contemporanei fuerunt illius revelationis aut dispensationis mentionem fecerunt; imò S. Clemens lib. 2. const. Apost. cap. 23. S. Dionysius cap. 3. Eccles. Hierar. S. Iustinus apolog. 2. præ forma Baptismi, trium personarum sanctissimæ Trinitatis expressam mentionem divino præcepto servandam esse declarant: quod etiam in can. 48. & 49. Apostolorum præscribitur.

Quare, quòd dicitur Apostolos baptizasse in nomine Christi, intelligendum est baptizasse autoritate ac potestate ipsius Christi; quo sensu de credentibus in se dixit Iesus: *S. Marc. ult. In nomine meo demonia eiiciuntur.* Vel baptizasse in nomine Christi; quia baptizantes exprimebant nomen Filii simul cum nomine Patris & Spiritus sancti, ut intelligit S. Cypria. epist. 73. ubi explicans S. Petri verba Act. 2. *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu sic ait: Iesu Christi mentionem facit Petrus,*

quasi Pater omitteretur, sed ut Patri quoque Filius adiungeretur.

SECTIO IV.

Quis possit Baptismum conferre.

DICENDVM 1. quemlibet hominem viatorem, siue virum siue mulierem, siue fidelem, siue infidelem posse validè baptismum conferre. Id constat ex Conciliis Lateranensi & Florentino sectione præcedente citatis & etiam ex cap. *Ad limina* 30. quæst. 1. & cap. *Romanus* de consecr. dist. 4. idque ita institutum à Christo Domino fuisse docet S. Tho. q. 67. a. 3. ut Sacramentum ad salutem necessarium à quocunque homine in casu necessitatis validè conferri possit.

Dicendum 2. quemlibet hominem non modò validè sed etiam licitè Baptismum absque solemnitate (in solo tamen casu necessitatis) conferre posse. Id constat tum ex Conciliis & canonibus suprà citatis, tum ex antiquis Patribus qui id expressè docent, ut Tertullianus lib. de Bap. cap. 16. Vbi dicit in casu necessitatis *Laicus esse ius Baptizandi*: quod etiam docet S. Hieron. dialog. cont. Luciferianos paulò ante medium, idque affirmat suo tempore ubique receptum & usitatum fuisse. Diximus (absque solemnitate) id est absque ceremoniis illis quæ in collatione Baptismi ex Ecclesiæ præcepto adhibentur; nam si laicus ceremonias illas usurparet, peccaret mortaliter, fieretque irregularis, ut habetur cap. *si quis* extrà de non ordinato ministrante.

Observat autem S. Doctor, q. 67. a. 4. & post illum Paludanus, Sotus, Sylvester, Navarrus, & alii apud Laymanum cap. 7. de Bap. in casu necessitatis hunc ordinem esse servandum; ut præsentem proprio pastore non baptizet diaconus, præsentem item Diacono non baptizet Clericus inferior aut laicus, imò etiam præsentem clerico non esse conveniens laicum baptizare, sicut nec præsentem viro mulierem; additque idem auctor fore peccatum mortale, si præ-